

KAPITOLA 3

FOTOGRAFUJEME PSA V EXTERIÉRU

Obrázek 3.1 | Portrait of the Bulldog „Ball“ in a landscape – Henry Cloves (1799–1871), klasická olejomalba z devatenáctého století. Podobných obrazů nejrůznějších psů existují tisíce a můžeme se s nimi setkat i v obrazárnách na našich zámcích. Velká sbírka nejrůznějších psích obrazů je například na zámku Krásný Dvůr u Podbořan.

Pes neodmyslitelně patří ven, do krajiny, i ve fotografii. Je to pro něj nejpřirozenější prostředí a také je nejjednodušší jej venku fotografovat.

Fotografie psů ve spojení s prostředím a přirozeným světlem poskytuje neomezenou uměleckou inspiraci. Již na starých olejomalbách je pes naaranžován do nejrůznějších, většinou efektních, krajin.

Úplně stejně lze v nejrůznějších krajinách a prostředích fotografovat i psy. Od portrétů někde před neutrálním pozadím po náladové obrázky využívající například dramatické nebe. Donekonečna můžeme využívat přirozené světlo a stín.

K nezaplacení je také fotografování u vody a ve vodě. Tady již záleží na rase, někteří „slušní“ psi by do rybníka nevstoupili ani pacičkou. Moment, kdy pes vyleze z vody a oklepává se, je zárukou efektní fotografie. A čím má delší chlupy, tím je efekt větší. Při takových záběrech náležitě oceníme digitální záznam fotografií. Většinou totiž zjistíme, že se povede jeden, dva záběry a ostatní můžeme smazat.

Důležitým efektem při fotografování v exteriérech je využití přirozeného slunečního světla. Nízko položené, téměř rovnoběžné zapadající slunce je dalším zdrojem fotografických inspi-

Obrázek 3.2 | Sestry u koní Obyčejná momentka amerických buldoků – sester Cecilky a Jezinky v Horse Academy v Radimovicích. Díky protisvětlu a dramatickým mrakům jak ze starých obrazů je z obyčejné fotografie docela zajímavý snímek. Použitím dlouhého ohniska objektivu, v tomto případě 300 mm na plný formát kinofilmu, se perspektiva snímku „zplacatí“ a zdůrazní hlavní motiv. Kompozice horizontálního zlatého řezu vznikla, díky dlouhé fotografické praxi, naprosto podvědomě.

Obrázek 3.3 | Na pobřeží Mořské pobřeží je pro mne stále oblíbeným motivem. Mám rád studená moře, kde jsou vlny a fouká. A většinou tam běhá spousta psů. A vždy si při západu slunce vzpomenu na pána se psem, snímaným hodně dlouhým objektivem, přímo proti oranžovému slunci. To byl moc hezký záběr z filmu Muž a žena.

Obrázek 3.4 | Kutululu Využití přímého protisvětla zapadajícího slunce a dlouhých stínů. Ve spojení s válejícím se psem vytváří na bílé ploše sněhu bizarní stíny. Fotografie byla vystavena, spolu s dalšími, i na Czech Press Photo 2007.

rací. Dlouhé a zkreslené stíny, silueta v protisvětle, oranžová až červená barva slunce a zabarvení zachycovaných motivů jsou jen další z nekonečných možností fotografie.

Pes v krajině

Fotografie psa v krajině je asi tím nejpřirozenějším a nejjednodušším fotografickým motivem. Skákající pes v obyčejném poli, do dálky ubíhající cesta nebo stromořadí, rozkvetlá jarní louka, nekonečné pláže na pobřeží, podzimní nebo zimní atmosféra – to všechno jsou velice vděčné krajinné motivy. V každém ročním a denním období budou mít na snímku jinou atmosféru.

Kdybychom chtěli takovou exteriérovou psí fotografii zaškaltkovat, tak je to vlastně reportážní a krajinářská fotografie dohromady. S hlavním nosným motivem – psem.

Tak jako se fotografují krásné slečny někde v rákosí nebo proti zapadajícímu slunci, můžeme stejným způsobem portrétovat i psa. Stačí jej vzít do rozkvetlého pole nebo obilí, sytě zelené louky, zasněžené krajiny. Záběr, kdy skáče, běží polem a vlají mu chlupy nebo uši, může být velice atraktivní. Tady ovšem velice záleží na rase – jinak bude působit ladný chrt v běhu a jinak třeba bordeauxská doga na pozadí červeného zapadajícího slunce.

Fotografovat psa někde v krajině poskytuje větší volnost i možnost využití fotografické techniky. Při použití širokoúhlého objektivu si nemusíme tolik lámat hlavu s hloubkou

Obrázek 3.5 | V polích Podobně náhodný jako Sestry u koní je i tento záběr zimní krajiny a psů na pustém poli. Jen je použit opačný extrémně širokoúhlý objektiv 17 mm s velkým úhlem záběru. Podařilo se zakomponovat tři výrazné motivy do úhlopříčky, díky čemuž má fotografie řád. Ten poslední tmavý bod v pozadí je posed myslivců.

Obrázek 3.6 | Mimikry I. Fotografie, pořízená v podvečer s nízkým, zapadajícím sluncem, je zajímavá stejnou barevností pole a Cecilky. Objektiv 24 mm je zacloněn na clonu 16, aby byla využita co největší hloubka ostrosti. Jinak by to byl naprosto nezajímavý snímek psa, který sedí někde na poli.

ostrosti. Pokud použijeme větší clonové číslo, bude záběr ostrý od popředí až po nekonečno. I perspektiva obrazu je naprosto jiná než při užití objektivu s delším ohniskem. Při použití dlouhého ohniska je zásadní problém naopak s velmi malou hloubkou ostrosti – čím delší ohnisko, tím menší zaostřená část záběru. To má ale často právě výhodu v rozostření nežádoucího pozadí.

Můžeme si volit kromě clony i čas expozice. Pokud budeme např. sledovat pohybujícího se psa a zvolíme expoziční čas dlouhý, tedy od 1/60 vt. a delší, při troše štěstí bude fotografo-

vaný objekt (tedy běžící pes) ostrý a naopak pozadí rozmazané. To však chce cvik.

Při volbě krátkého expozičního času naopak snadno „zmrazíme“ psa v pohybu. Běžící pes je ovšem natolik rychlý, že budeme potřebovat dostatečně krátký čas – v tom nám pomůže, když si zapneme blesk, který psa osvětlí a dovolí nám ho dobře zachytit. Vytvořit nějakou tabulku jak a jakým časem nebo objektivem určitou situaci fotografovat nelze. Vždy záleží na dané situaci a ani ta nejlepší automatika nenahradí praktické zkušenosti.

Použití dlouhého ohniska vyžaduje krátký expoziční čas, ale ten je při špatných světelných podmínkách ovlivněn nastavením větší citlivosti. A čím větší nastavení citlivosti fotoaparátu, tím větší naskočí šum a dojde ke zhoršení kvality konečné fotografie. Rozdíl kvality fotografie pořízené citlivostí 100 ISO a třeba 400 ISO je patrný na výsledné fotografii i laikovi. Na straně 40 vidíte takovou vzorovou fotografii.

Pes v panoramatické krajině

Protože jsem se původně, před mnoha lety, věnoval krajinářské fotografii, mám v archivu nepřeberné množství různých krajin. Bez psů. Když se naskytla možnost vytvořit „psí krajiny“ na výstavu „Krajina jako odraz fotografovy duše“ Asociace českých profesionálních fotografů a později na fotografickou výstavu Panhorama, bylo z čeho vybírat. Mělo to ale jeden zásadní háček. Krajiny měly být panoramatické a já se musel

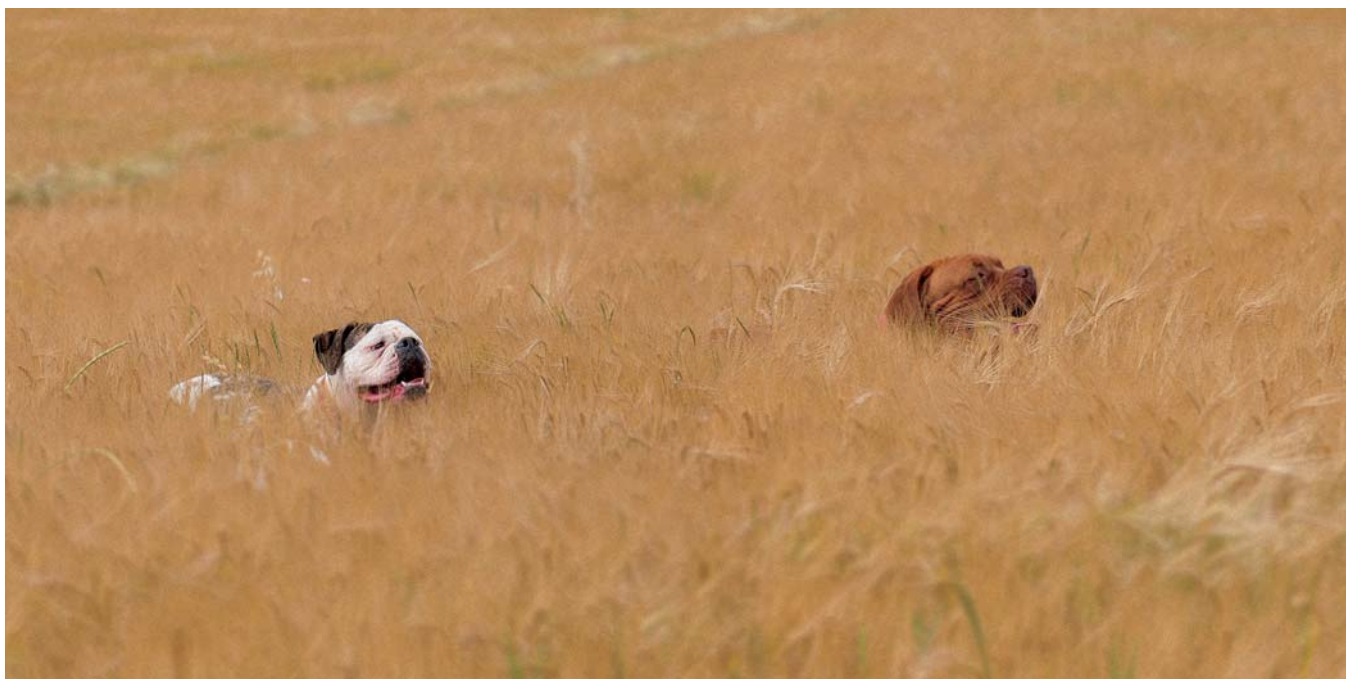
zúčastnit jako „psí“ fotograf. To znamenalo některé nové, již se psy, vyfotografovat, a ty použitelné z archivu dotvořit digitálně – dodat kompozičně odpovídající množství nejrůznějších psů. Některé krajiny jsou zcela bez zásahu, některým stačilo dodání jediného psa.

V montážích záleží na nosném motivu té či oné krajiny. Pak vše záleží jen na dobrém nápadu.

Samozřejmě pokud má být zachováno zdání reálné fotografie, záleží na přípravě a vložení jednotlivých přidaných psích atributů. A v konečné fázi také na stylu přidaného osvětlení a směru stínů. Výstavní fotografie měly velký divácký ohlas a většina „podvodných“ ani nebyla diváky odhalena.

Pes ve městě

Krajinou nemusí být jenom pole, louka, les. Existuje také městská krajina – parky, ulice, sídliště. Fotografie opuštěného

Obrázek 3.7 | Obilná koupel Použití teleobjektivu s velkou ohniskovou vzdáleností a malou hloubkou ostrosti ve spojení s celistvou oranžovou plochou vysokého obilí a vykukujícími hlavami psů připomíná koupel.

Obrázek 3.8 | Mimikry II Motiv využívající stejné barvy prostředí a modelu. Různí psi a různé prostředí. Vlevo je Růžena ve spadaném kaštanovém listí, vpravo Cecilka v pustém zimním lese.

Obrázek 3.9 |

Krajina s maringotkou Fotografie ze seriálu Mimikry pořízená objektivem 17 mm. Digitálním zásahem je vložena pouze maringotka.

Krajina s Freelandrem I. Fotografie je bez jakéhokoli zásahu, pořízená v bývalém vojenském prostoru u Žatce o přestávce natáčení televizního seriálu Náměstíčko, jehož jsem byl fotografem. Černobílá fotografie, Cecilka ve stejném prostředí, získala na Czech Press Photo 2003 jednu z cen.

Krajina s Freelandrem II. Také bez zásahu. Freelandr je malý Land Rover a dostane se téměř všude, tedy i do hlubokých závějích u Trněného Újezdu u Zákolan. Použití automobilu do kompozice fotografií jsem okoukal u malíře Kamila Lhotáka a hlavně u fotografa Clifforda Seidlinga.

Obrázek 3.10 |

V Podkrkonoší Dramatická krajina s přidanou psí skupinou.

Na lovu Romantická zelená krajina v severním Skotsku s pasoucími se bělouši. Cizím elementem je jen Květa, baset běžící na koně.

Podvečer u Libockého rybníku

Panorama s kostelíčkem v Liboci. Skupina psů jsou sousedé z ulice vyfotografovaní jednotlivě bleskem.